

توثیق و تضعیف

دکتر حمید باقری

توثیق و تضعیف

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه نویسنده
۱۳	الف - چرایی نگارش
۱۳	ب - درونمایه کتاب
۱۵	ج - سخنی با استادان ارجمند
۱۶	د - سخنی با دانشجویان گرامی
۱۷	ه - سیاس و قدردانی

درس اول: کلیات

۱۸	جایگاه «توثیق و تضعیف» در مباحث رجالی
۲۰	تعریف «توثیق و تضعیف»
۲۱	اهمیت و کارکرد «توثیق و تضعیف»
۲۲	۱. تعیین میزان اعتماد بپراوی
۲۳	۲. شناخت احوال خبر واحد
۲۴	شیوه‌های ارزیابی حدیث و مسئله «توثیق و تضعیف»

درس دوم: شروط راوی

۲۹	شروط راوی
۲۹	۱. اسلام
۳۰	۲. عقل
۳۱	۳. بلوغ
۳۲	۴. عدالت
۳۵	۵. ایمان
۳۶	۶. صَبْط

درس سوم: توثیق و رابطه آن با اعتبار راوی

۴۰	مفهوم توثیق
۴۱	معنای «ثقه» در لغت
۴۲	معنای «ثقه» در علم رجال
۴۲	دیدگاه نخست: دلالت «ثقه» بر معنای اصطلاحی

۴۳	دیدگاه دوم: دلالت «ثقه» بر معنای لغوی
۴۴	دیدگاه برگزیده
۴۴	یک. کاربرد «ثقه» در توصیف برخی راویان در احادیث
۴۵	دو. برخی ترکیب‌های «ثقه»
۴۶	سه. تصریف واژه «ثقه»
۴۷	چهار. تفصیل در واژه «ثقه»
۴۸	پیامدهای اختلاف دیدگاه‌ها در معنای «ثقه»
۴۹	رابطه وثاقت با شروط راوی
۵۲	سبب عدول از تعدیل به توثیق

درس چهارم: توثیقات خاص (۱)

۵۵	راه‌های شناخت راوی
۵۶	۱. شناخت بی‌واسطه
۵۶	۲. شناخت باواسطه
۵۷	انقسام توثیق
۵۷	۱. توثیق خاص
۵۹	۲. توثیق عام
۶۱	راه‌های اثبات توثیق خاص
۶۱	۱. نصّ معصوم ^۶
۶۲	ضوابط استفاده از نصّ معصوم ^۶ در توثیق
۶۵	۲. توثیق عالم رجالی منقّم

درس پنجم: توثیقات خاص (۲)

۶۹	راه‌های اثبات توثیق خاص
۷۰	۱. توثیق عالم رجالی متأخر
۷۱	۲. اتفاق نظر اندیشمندان
۷۳	۳. گردآوری فراین (اجتهاد)
۷۵	مبنای حجّیت قول رجالی
۷۵	مبنای نخست: شهادت
۷۶	مبنای دوم: خبر واحد
۷۷	مبنای سوم: خبر ویت
۷۸	مبنای چهارم: انسداد

- ۷۹ مبنای پنجم: وثوق و اطمینان
- ۸۱ اعتبار آرای رجالیان متأخر

درس ششم: مفهوم توثیق، مراتب و الفاظ آن

- ۸۳ شناخت واژگان توثیق و اهمیت آن
- ۸۵ روش شناخت مدلول واژگان توثیق
- ۸۸ مراتب واژگان توثیق
- ۹۰ مرتبه نخست: واژگان صریح بر توثیق
- ۹۲ مرتبه دوم: واژگان مدح مهم
- ۹۳ مرتبه سوم: واژگان مدح
- ۹۴ مرتبه چهارم: واژگان احتمالی مدح

درس هفتم: مفهوم تضعیف، انواع و عوامل آن

- ۹۷ مفهوم‌شناسی «تضعیف»
- ۹۸ معنای واژگانی
- ۹۸ معنای اصطلاحی
- ۱۰۰ گونه‌های تضعیفات رجالی
- ۱۰۳ کارکرد شناخت عوامل تضعیف
- ۱۰۵ عوامل تضعیف راوی
- ۱۰۵ الف - عوامل مُخَلِّ عدالت
- ۱۰۶ ب - عوامل مُخَلِّ ضبط

درس هشتم: عوامل تضعیف راوی (۱)

- ۱۰۸ عوامل مُخَلِّ عدالت
- ۱۰۹ ۱. کُذْب
- ۱۰۹ مفهوم «کذب» نزد محققان
- ۱۱۱ رابطه کذب و عدالت
- ۱۱۳ ۲. اتهام به کذب
- ۱۱۴ ۳. فسق
- ۱۱۶ ۴. مجهول بودن راوی

درس نهم: عوامل تضعیف راوی (۲)

۱۲۲	عوامل محل عدالت
۱۲۳	۵. فساد مذهب
۱۲۶	عُلُو و راه شناخت راویان عالی
۱۲۹	عوامل مُخَلَّ ضَبُط
۱۲۹	۱. غلط فاحش و آشکار
۱۳۰	۲. فراوانی غَلَّت
۱۳۱	۳. فراوانی وهم
۱۳۱	۴. مخالفت با ثقات
۱۳۳	۵. سوء حفظ

درس دهم: واژگان تضعیف و مراتب آن

۱۳۸	نقش شناخت واژگان تضعیف و مراتب آن در رجال
۱۴۰	گونه‌شناسی واژگان تضعیف
۱۴۰	۱. واژگان بیانگر ضعف شخصیت راوی
۱۴۱	۲. واژگان بیانگر ضعف محتوایی روایات راوی
۱۴۱	۳. واژگان بیانگر ضعف عملکرد راوی در نقل
۱۴۲	۴. واژگان بیانگر فساد مذهب
۱۴۲	مراتب و واژگان تضعیف
۱۴۳	مرتبه نخست: واژگان صریح و قطعی در کذب و جعل
۱۴۳	مرتبه دوم: واژگان صریح در تضعیف مهم
۱۴۶	مرتبه سوم: واژگان صریح در تضعیف جهت‌دار
۱۴۸	مرتبه چهارم: واژگان تضعیف احتمالی

درس یازدهم: تعارض توثیق و تضعیف

۱۵۳	شرایط پذیرش توثیق و تضعیف رجالی
۱۵۴	الف - شروط مربوط به رجال‌شناس
۱۵۵	ب - شروط مربوط به دیدگاه رجال‌شناس
۱۵۶	تعارض جرح و تعدیل
۱۵۸	دیدگاه‌ها در حل تعارض جرح و تعدیل
۱۵۸	۱. تقدیم مطلق جرح بر تعدیل
۱۵۹	۲. تقدیم مطلق تعدیل بر جرح

- ۱۵۹ ۳. جمع یا ترجیح میان جرح و تعدیل
- ۱۶۰ جمع میان اقوال متعارض
- ۱۶۲ انواع مرجحات در ترجیح اقوال متعارض رجالی

درس دوازدهم: توثیقات عام (۱): مفهوم و گونه‌شناسی

- ۱۶۶ جایگاه بحث توثیقات عام
- ۱۶۸ گونه‌های توثیقات عام
- ۱۶۹ ۱. توثیق راویان کتاب‌ها
- ۱۷۰ ۲. توثیق مشایخ راویان
- ۱۷۱ ۳. توثیق بر پایه مبانی خاص
- ۱۷۴ ۴. توثیق خاندان‌های راویان

درس سیزدهم: توثیقات عام (۲): توثیق راویان کتاب‌ها

- ۱۷۷ الف - توثیق عام راویان تفسیر علی بن ابراهیم قمی
- ۱۷۸ آشنایی با علی بن ابراهیم قمی
- ۱۷۹ آشنایی با دیدگاه توثیق و مستند آن
- ۱۸۱ نقد و بررسی دیدگاه توثیق عام راویان تفسیر علی بن ابراهیم قمی
- ۱۸۳ ب - توثیق عام راویان کتاب کامل الزیارات ابن قولویه
- ۱۸۳ آشنایی با ابن قولویه قمی
- ۱۸۵ آشنایی با دیدگاه توثیق و مستند آن
- ۱۸۶ نقد و بررسی دیدگاه توثیق عام راویان کتاب کامل الزیارات ابن قولویه

درس چهاردهم: توثیقات عام (۳): توثیق مشایخ اصحاب اجماع

- ۱۹۱ قاعده اصحاب اجماع
- ۱۹۴ دلالت قاعده اصحاب اجماع
- ۱۹۵ دیدگاه نخست: وثاقت اصحاب اجماع و مشایخ آنها
- ۱۹۵ دیدگاه دوم: وثاقت خود اصحاب اجماع
- ۱۹۷ دیدگاه سوم: صحیح الحدیث بودن اصحاب اجماع
- ۱۹۸ دیدگاه چهارم: صحت مرویات اصحاب اجماع
- ۲۰۰ بررسی دلالت دیدگاه اصحاب اجماع بر توثیق عام

درس پانزدهم: توثیقات عام (۴): توثیق عام مشایخ ثقات

- توثیق عام مشایخ ثقات ۲۰۳
- مقصود از «ثقات» در قاعده مشایخ ثقات ۲۰۵
- دیدگاه‌ها در باره توثیق عام «مشایخ سه‌گانه» ۲۰۷
- اشکال نخست: اثبات نشدن برابری مراسم مشایخ سه‌گانه با مسانید دیگران ۲۰۹
- اشکال دوم: «أصالة العدالة» خاستگاه دیدگاه توثیق مشایخ ثلاث ۲۰۹
- اشکال سوم: نبود راهی برای اثبات ادعا ۲۱۰
- اشکال چهارم: نقل مشایخ سه‌گانه از رویان ضعیف قطعی ۲۱۰
- پاسخ به اشکالات ۲۱۰
- برای مطالعه: آشنایی با مشایخ ثقات ۲۱۳
۱. محمد بن ابی عتیر ۲۱۳
۲. صفوان بن یحیی ۲۱۵
۳. احمد بن محمد بن ابی نصر بن زبئی ۲۱۶

درس شانزدهم: توثیقات عام (۵): توثیق عام وکلاهی معصوم

- توثیق عام وکلاهی معصوم ۲۱۸
- مفهوم‌شناسی «وکیل» ۲۱۹
- مستند قاعده عام توثیق وکلاهی معصوم ۲۲۱
۱. دلیل عقلی ۲۲۱
۲. دلیل نقلی ۲۲۲
- دیدگاه‌ها در باره توثیق عام وکلاهی معصوم ۲۲۳
۱. موافقان ۲۲۳
۲. مخالفان ۲۲۵
۳. باورمندان به تفصیل ۲۲۵
- بررسی توثیق عام وکلاهی معصوم ۲۲۶
- اشکال‌ها بر دلیل عقلی ۲۲۶
- نقد نخست: ملازمه نداشتن وکالت و عدالت ۲۲۶
- نقد دوم: وجود موارد نقض ۲۲۶
- اشکال‌ها بر دلیل نقلی ۲۲۷
- پاسخ به اشکالات ۲۲۷
- گستره توثیق عام وکلاهی معصوم ۲۲۸